

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 6.11.2007
COM (2007) 649 definitief

**MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE
RAAD**

Intensivering van de strijd tegen terrorisme

MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

Intensivering van de strijd tegen terrorisme

I. De dreiging

Vandaag is terrorisme internationaal van aard. Hoewel er in de strijd tegen het terrorisme wereldwijd en in de EU grote vooruitgang is geboekt, vormt het internationale terrorisme nog steeds een mondiale dreiging. Terroristische structuren blijven zich aanpassen aan mondiale terrorismebestrijdingsstrategieën. Terroristische groeperingen kunnen verspreid zijn over meerdere landen en kunnen activiteiten ontplooiën over de traditionele landsgrenzen heen, waarbij zij de talloze mogelijkheden van communicatietechnologieën, zoals internet en mobiele telefonie, misbruiken voor hun kwaadaardige doelen. Het internet wordt door terroristen meestal gebruikt voor de verspreiding van propaganda, opleiding, indoctrinatie, rekrutering en fondsenwerving. Sommige terroristische organisaties gebruiken het internet ook om aanslagen voor te bereiden en op te eisen.

Deze dreiging stelt de Europese Unie en haar lidstaten voor een zware opgave. Europol en Eurojust kunnen – en moeten – een rol spelen in de strijd tegen deze dreiging, maar ook samenwerking tussen de lidstaten en hun nationale instanties is van essentieel belang. Deze gemeenschappelijke dreiging heeft ertoe geleid dat deze samenwerking in de afgelopen jaren sterk is verbeterd.

Om hun daden een zo groot mogelijke impact te geven, zullen terroristen om het even wanneer, om het even waar en met om het even welke middelen toeslaan. Vandaag bestaan er chemische, biologische, radiologische en nucleaire wapens. Met uitzondering van nucleair materiaal, zijn deze wapens relatief goedkoop en kunnen ze nauwelijks worden bestreden met traditioneel militair materieel.

Wij mogen niet zelfvoldaan zijn. Het gedrag van de inwoners van onze steden waar terroristen in de afgelopen jaren hebben toegeslagen, is een voorbeeld voor ons allen. Deze burgers, die standvastig zijn gebleven, genieten en verdedigen daardoor nog steeds de grondrechten waarop onze samenlevingen zijn gebaseerd, terwijl zij tegelijk weten dat extremisten een aanslag aan het beramen kunnen zijn. Wij moeten een evenwicht vinden tussen het onderkennen van dit risico, de geschikte en evenredige maatregelen om te voorkomen dat het werkelijkheid wordt en het niet laten overschaduwen van ons dagelijks leven door deze dreiging. Ontwrichting van de samenleving is een hoofddoelstelling van terroristen.

II. Achtergrond van het EU-optreden: belangrijkste maatregelen

De Europese Unie helpt de lidstaten deze wereldwijde dreiging het hoofd te bieden. Onze burgers kunnen alleen worden beschermd wanneer wij samen dit gemeenschappelijke probleem aanpakken. Wij kunnen niet verwachten ons veilig te voelen wanneer wij daarvoor zelf niet een zekere mate van verantwoordelijkheid opnemen.

Europa heeft dus veiligheid geboden, en kan en moet nog meer inspanningen leveren. Wij mogen onze waarden en levenswijze niet als vanzelfsprekend beschouwen – zij zijn een teer weefsel, dat voortdurend moet worden beschermd. In de strijd tegen het terrorisme moeten de

grondrechten ten volle worden geëerbiedigd. Terroristen bedreigen onze grondrechten. De Commissie is vastbesloten de grondrechten te beschermen en te bevorderen. Binnen het kader van de grondrechten moeten wij de noodzakelijke en wettige veiligheidsmaatregelen nemen.

Wij moeten in de gehele Unie het terrorisme samen bestrijden. Wij moeten solidair samenwerken. Terrorisme bedreigt ons allemaal – onze veiligheid, levenswijze en idealen. Wij hebben een gemeenschappelijk antwoord op een gezamenlijk probleem nodig.

De dreiging van het terrorisme moet voornamelijk op nationaal niveau worden aangepakt - hoewel bekend is dat de huidige dreiging meestal internationaal van aard is. Werkzaamheden op EU-niveau zijn een aanvulling op deze inspanningen en zijn gericht op voorkoming, bescherming, vervolging, en reactie in het geval van een aanslag. Dit zijn de vier kernelementen van de EU-terrorismebestrijdingsstrategie, die aanvankelijk is aangenomen in 2001 en het laatst is bijgewerkt in december 2005. Het actieplan ter uitvoering van de terrorismebestrijdingsstrategie is het laatst bijgewerkt in het voorjaar 2007.

Aangezien terrorisme een wereldwijd verschijnsel is, werkt de EU ook nauw samen met partnerlanden en met internationale organisaties die zich bezighouden met wetgeving tegen het terrorisme, rechtshandhaving en justitiële samenwerking. De strijd tegen het terrorisme in al zijn facetten is een vast punt op de agenda van de vergaderingen van de JBZ-ministers met strategische partners, alsook in andere fora, zoals de VN en de G8. Deze samenwerking heeft met name geleid tot overeenkomsten met de Verenigde Staten en Canada inzake de doorgifte van PNR-gegevens, waardoor terroristische dreigingen voor onze veiligheid beter in kaart kunnen worden gebracht zonder afbreuk te doen aan de bescherming van persoonsgegevens. De EU verstrekt derde landen over de gehele wereld veel technische bijstand om hen te helpen resolutie 1373 (2001) van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties uit te voeren.

In de EU-terrorismebestrijdingsstrategie wordt omschreven hoe de EU het terrorisme kan helpen bestrijden. De belangrijkste maatregelen zijn:

- gewelddadige radicalisering stoppen;
- kritieke infrastructuur beschermen;
- betere informatie-uitwisseling tussen nationale autoriteiten en zo nodig samenwerking tussen alle belanghebbenden;
- niet-conventionele dreigingen aanpakken;
- betere detectie van dreigingen;
- financiering van terrorisme bestrijden;
- slachtoffers steunen;
- onderzoek en technologische ontwikkeling.

In juni 2006 heeft de Commissie een kader voorgesteld voor de evaluatie van het beleid op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht¹. De evaluatie van het beleid inzake terrorismebestrijding is van essentieel belang omdat dreigingsanalyses kunnen veranderen en omdat dit beleid gevolgen heeft voor de grondrechten en de werking van markten. De Commissie zal dit beleid en de maatregelen die deel uitmaken van het vandaag aangenomen pakket voortdurend evalueren.

1. GEWELDDADIGE RADICALISERING

Het onderkennen van de motieven voor terroristische activiteiten is van essentieel belang voor preventie. De Commissie ontwikkelt momenteel een beleid om de factoren die bijdragen tot gewelddadige radicalisering in kaart te brengen en aan te pakken². Het is belangrijk dit complexe onderwerp te onderzoeken en de Commissie financiert studies, conferenties en projecten om ervaringen uit te wisselen en meer inzicht te krijgen in deze problematiek. Dit jaar is er bijvoorbeeld opdracht gegeven voor studies over factoren die leiden tot gewelddadige radicalisering, over extremistische ideologieën en over de voor rekrutering van terroristen gebruikte methoden. Al deze activiteiten vinden plaats in het kader van de specifieke EU-strategie ter bestrijding van radicalisering en van het desbetreffende actieplan. In deze strategie wordt eraan herinnerd dat "de Commissie (...) dit (ondersteunt) door haar beleid effectief te kanaliseren, onder meer door middelen voor onderzoek beschikbaar te stellen, conferenties te organiseren, onderwijs en interculturele activiteiten te steunen, en toezicht te houden op pan-Europees niveau".

2. BESCHERMING VAN KRITIEKE INFRASTRUCTUUR

Bescherming van onze kritieke infrastructuur, zoals wegen, spoorwegen, bruggen, informatie- en communicatie-infrastructuren en elektriciteitscentrales, is van essentieel belang. Deze infrastructuur is in de EU en wereldwijd onderling nauw verweven: het veiligheidsniveau in een individuele staat hangt af van de mate waarin andere staten voor veiligheid kunnen zorgen.

De EU biedt toegevoegde waarde door minimumbeveiligingsnormen vast te stellen en door, voor zover mogelijk, zwakke schakels en kwetsbare punten te verwijderen³. Met inachtneming van het subsidiariteitsbeginsel worden er op EU-niveau maatregelen genomen ter ondersteuning van de lidstaten. Het is uiteindelijk de verantwoordelijkheid van elke lidstaat om regelingen te treffen ter bescherming van de kritieke infrastructuur op het nationale grondgebied.

Een voorstel voor een algemeen beleidskader voor de bescherming van kritieke infrastructuur wordt momenteel besproken in de Raad, en de Commissie hoopt dat er op dat gebied spoedig

¹ Mededeling over de evaluatie van het EU-beleid inzake vrijheid, veiligheid en recht (COM(2006) 332) van 28 juni 2006.

² Zie bijvoorbeeld de mededeling van september 2005, COM(2005) 313.

³ De Commissie heeft op 12 december 2006 een mededeling betreffende een Europees programma voor de bescherming van kritieke infrastructuur (EPCIP) aangenomen, COM(2006) 786 def., alsook een voorstel voor een richtlijn inzake de inventarisatie van Europese kritieke infrastructuur, de aanmerking van infrastructuur als Europese kritieke infrastructuur en de beoordeling van de noodzaak de bescherming van dergelijke infrastructuur te verbeteren, COM(2006) 787 def.

resultaten zullen worden geboekt. Wij zouden ons dan immers kunnen richten op activa en sectoren waaraan meer aandacht moet worden besteed.

3. BEVEILIGING VAN HET STEDELIJK VERVOER

In antwoord op een verzoek van de staatshoofden en regeringsleiders van de Unie⁴ heeft de Commissie onderzocht hoe de Europese Gemeenschap het Europese stedelijk vervoer⁵ het best kan helpen beveiligen tegen terroristische aanslagen.

Het is een enorme opgave stedelijke vervoerssystemen beter te beveiligen zonder te raken aan de volledige en onbeperkte dienstverlening. Op enkele uitzonderingen na, is er bij de selectie en bouw van de uitrusting en infrastructuur voor het stedelijk vervoer oorspronkelijk geen rekening gehouden met veiligheidsaspecten. Om het veiligheidsniveau van de Europese stedelijke vervoerssystemen te verhogen, moet er op Europees niveau nauw worden samengewerkt tussen de lidstaten en alle betrokken nationale autoriteiten en exploitanten. Om deze samenwerking te bevorderen zal de Commissie een specifieke werkgroep van deskundigen inzake beveiliging van het stedelijk vervoer oprichten, die nauw zal samenwerken met andere specifieke werkgroepen die zijn opgericht binnen het algemene beleidskader betreffende de bescherming van de kritieke infrastructuur. Nadere gegevens over de context van deze specifieke maatregel zijn opgenomen in de bijlage bij deze mededeling.

4. INFORMATIE-UITWISSELING

Informatie-uitwisseling – met inachtneming van de grondrechten, waaronder gegevensbescherming – is van essentieel belang. Dit blijkt uit het feit dat in dit pakket een PNR-voorstel is opgenomen. De Commissie heeft reeds veel gedaan. Krachtens de richtlijn gegevensbewaring zijn telecombedrijven en aanbieders van internetdiensten thans verplicht hun gegevens te bewaren. Het Verdrag van Prüm is een eerste stap in de richting van de toepassing van het beschikbaarheidsbeginsel: binnenkort zullen alle nationale gegevensbanken betreffende vingerafdrukken, DNA en voertuigenregistratie kunnen worden geraadpleegd door de autoriteiten van andere lidstaten.

De Commissie is voornemens activiteiten te financieren die informatie-uitwisseling mogelijk moeten maken of moeten verbeteren. Er is overeenstemming bereikt om rechtshandavingsinstanties toegang te geven tot het visuminformatiesysteem (VIS), zodra dit operationeel is. Dit zal ertoe leiden dat politie- en andere rechtshandavingsinstanties, alsook Europol, gegevens in het visuminformatiesysteem kunnen raadplegen. In het VIS zullen gegevens worden bewaard over voor het Schengengebied verstrekte verblijfs- en doorreisvisa van bijna 70 miljoen personen. Het VIS zal een foto van visumaanvragers bevatten alsook hun tien vingerafdrukken. Het VIS zal het grootste 'tien-vingerafdrukken-systeem' ter wereld zijn.

Al deze ontwikkelingen moeten worden ondersteund door een degelijk kader inzake gegevensbescherming. De Raad zal naar verwachting eind dit jaar de besprekingen over het

⁴ De Raad van de Europese Unie – verklaring betreffende de bestrijding van terrorisme van 29 maart 2004 (document 07906/04).

⁵ Omschreven als het collectieve passagiersvervoer over land dat wordt verricht per bus, boven- en ondergrondse trein, en tram ('light-railways').

door de Commissie voorgestelde kaderbesluit betreffende deze kwestie op bevredigende wijze afronden.

5. CHEMISCHE, BIOLOGISCHE, RADIOLOGISCHE EN NUCLEAIRE ("CBRN") WAPENS

Hoewel terroristen meestal explosieven gebruiken, is het ook van essentieel belang ervoor te zorgen dat zij geen CBRN-wapens in handen krijgen. Sommige van die wapens kunnen duizenden mensen infecteren, de bodem, gebouwen en vervoermiddelen verontreinigen, de landbouw vernietigen, dieren infecteren, en de voedselketen aantasten. In juli 2007 is er een groenboek over bioparaatheid aangenomen.

Er worden workshops gehouden met rechtshandhavingsfunctionarissen, gezondheidswerkers en wetenschappers om een leidraad op te stellen met beproefde methoden inzake paraatheid en reactie. Hiervoor moeten instanties uit zeer uiteenlopende sectoren worden samengebracht: douane, politie, militaire instanties, de bio-industrie, gezondheidsinstanties, academische instellingen en instellingen voor bio-onderzoek. De Commissie vergaart ook radiologische en nucleaire expertise. De angst voor 'vuile' bommen en nucleair terrorisme blijft onze samenleving en de veiligheidsinstanties zorgen baren. Terroristen en andere criminelen hebben daarvoor reeds belangstelling getoond. De huidige onderling verweven economieën en samenlevingen bieden niet alleen de basis voor wereldwijde ontwikkeling en samenwerking, maar vergemakkelijken ook de illegale handel in radioactief en nucleair materiaal. De Commissie is voornemens begin 2009 een pakket beleidsvoorstellen over CBRN-wapens in te dienen.

6. OPSPORINGSTECHNOLOGIEËN

Betrouwbare, geteste, toegankelijke, betaalbare en wederzijds erkende opsporingstechnologieën zijn onmisbaar in de strijd tegen het terrorisme. Nieuwe technologieën mogen niet worden gemonopoliseerd door terroristen. Opsporingsinstrumenten spelen een cruciale rol bij de werkzaamheden van veiligheidsinstanties. Het is van essentieel belang met de particuliere sector samen te werken en de Commissie steunt deze samenwerking. In 2006 is er een groenboek over opsporingstechnologieën gepubliceerd en thans worden de reacties daarop geanalyseerd. Opsporing krijgt ook een belangrijke plaats in het EU-actieplan inzake explosieven, dat is aangenomen als onderdeel van het huidige pakket.

7. DE FINANCIERING VAN TERRORISME DROOGLEGGEN

De inspanningen om de financiering van terrorisme droog te leggen, moeten worden voortgezet en geïntensiveerd. Momenteel bestaat er op dat gebied EG-wetgeving, maar er is ook steeds meer behoefte aan algemenere niet-wetgevende maatregelen, zoals maatregelen inzake transparantie, om de EU-lidstaten de middelen te verschaffen ter bestrijding van terrorismefinanciering. De Commissie blijft samenwerken met de lidstaten om de bevrozing en inbeslagneming van activa van terroristen en van opbrengsten van misdrijven te vergemakkelijken, en om gemeenschappelijke minimumnormen voor de opleiding van financiële onderzoekers vast te stellen, en bevordert voorts een doeltreffende samenwerking tussen financiële inlichtingeneenheden op EU-niveau.

8. SLACHTOFFERS VAN TERRORISME

De Commissie is vastbesloten om de solidariteit met en de bijstand aan slachtoffers van terrorisme te bevorderen.

De Commissie verleent organisaties voor slachtofferhulp financiële steun⁶. Zij heeft innovatieve en grensoverschrijdende projecten gefinancierd om slachtoffers te helpen hun leven van vóór een terroristische aanslag zoveel mogelijk weer op te pakken.

9. ONDERZOEK EN TECHNOLOGISCHE ONTWIKKELING

Wat veiligheidsonderzoek betreft, startte de Commissie in 2004 een "voorbereidende actie op het gebied van veiligheidsonderzoek (PASR)" met een looptijd van drie jaar. Met drie jaarbegrotingen van 15 miljoen euro was de voorbereidende actie de voorloper van het nieuwe thema veiligheid dat in het zevende kaderprogramma voor onderzoek en technologische ontwikkeling (KP7) is opgenomen.

In het kader van PASR zijn er 39 projecten⁷ gefinancierd. Voortbouwend op PASR werd de begroting voor veiligheidsonderzoek in het zevende kaderprogramma voor onderzoek en technologische ontwikkeling (KP7, 2007-2013) aanzienlijk verhoogd tot 1,4 miljard euro, met onderwerpen zoals de opsporing van explosieven, de bescherming tegen CBRN-terrorisme, crisisbeheersing en de bescherming van kritieke infrastructuur.

Daarnaast is er een Europees forum voor onderzoek en innovatie op het gebied van veiligheid (ESRIF) opgericht⁸. ESRIF zal voortbouwen op het werk dat reeds is verricht door de groep van prominenten⁹ en de Europese Adviesraad voor veiligheidsonderzoek (EAVO)¹⁰.

⁶ Besluit van de Raad van 12 februari 2007 tot vaststelling van het specifieke programma "Strafrecht" voor de periode 2007-2013 als onderdeel van het algemene programma "Grondrechten en justitie".

⁷ Een beschrijving van de 39 PASR-onderzoeksprojecten, waaronder tussentijdse en eindresultaten, is te vinden op: http://ec.europa.eu/enterprise/security/articles/article_2007-02-23_en.htm.

⁸ De oprichting van ESRIF werd aangekondigd in de mededeling van de Commissie betreffende de dialoog tussen overheid en bedrijfsleven over veiligheidsonderzoek en innovatie (COM(2007) 511 def.) van 11.9.2007.

⁹ In 2003 is de "groep van prominenten" opgericht. In haar eindrapport (onderzoek voor een veilig Europa: rapport van de groep van prominenten op het gebied van veiligheidsonderzoek, 15 maart 2004, http://ec.europa.eu/enterprise/security/doc/gop_en.pdf) heeft deze groep aanbevolen in het KP7 een veiligheidsonderzoeksthema met een jaarbudget van minimaal 1 miljard euro op te nemen en een 'Europese Adviesraad voor veiligheidsonderzoek' (EAVO) op te richten.

¹⁰ De EAVO is opgericht bij Beschikking [2005/516/EG](#) van de Commissie van 22 april 2005 en heeft op 22 september 2006 zijn eindverslag gepubliceerd. De EAVO stelt voor multidisciplinair, opdrachtgericht onderzoek te verrichten. Bij de omschrijving en uitvoering van projecten zouden de eindgebruikers en de leveranciers moeten worden betrokken. In het verslag worden gebieden genoemd (waaronder veiligheid van infrastructuur) waarop de innovatie kan worden bevorderd en bij de aankoop van producten en diensten beter gebruik kan worden gemaakt van onderzoek. Tot slot wordt in het EAVO-verslag ook voorgesteld een Europese veiligheidsraad (het latere ESRIF) op te richten om de dialoog te bevorderen en te werken aan een gemeenschappelijk standpunt over de Europese veiligheidsbehoeften. In deze raad zouden, op niet-bureaucratische wijze, gezaghebbende hoge vertegenwoordigers uit de publieke en particuliere sector plaats moeten nemen om samen een strategische veiligheidsagenda op te stellen en als mogelijke referentie-instantie voor de uitvoering van bestaande programma's en initiatieven op te treden.

Het ESRIF heeft ten doel met een goede technologie- en kennisbasis de beleidsvorming over civiele veiligheid te ondersteunen door een gezamenlijke agenda voor veiligheidsonderzoek voor de middellange en lange termijn op te stellen. Alle aanbieders en afnemers uit de EU zullen daarbij worden betrokken. Deze agenda moet een routekaart voor onderzoek omvatten die op de toekomstige behoeften van de publieke en particuliere eindgebruikers en de modernste beveiligingstechnologieën is gebaseerd.

De gemeenschappelijke agenda voor veiligheidsonderzoek zou in de komende jaren het referentiedocument moeten worden voor de programmering van het veiligheidsonderzoek op nationaal, regionaal en industrieel niveau, waarbij rekening moet worden gehouden met het onderzoek dat op Europees niveau zal worden verricht conform het zevende kaderprogramma voor onderzoek en technologische ontwikkeling. De Commissie zal ervoor zorgen dat de verschillende terrorismebestrijdingsactiviteiten worden afgestemd op de activiteiten van de desbetreffende ESRIF-werkgroepen.

III. Een nieuw pakket voorstellen: intensivering van de strijd tegen terrorisme

De verschillende onderdelen van het pakket zijn een reactie op de duidelijke verzoeken aan de Commissie om maatregelen te nemen – verzoeken die meestal werden geformuleerd door de Europese Raad en de JBZ–Raad. De voorgestelde maatregelen zijn zorgvuldig voorbereid en alle belanghebbenden, waaronder vertegenwoordigers van de lidstaten, NGO's en andere openbare en particuliere instanties, zijn uitgebreid geraadpleegd. De onlangs verijdelde aanslagen in Duitsland, Denemarken en Oostenrijk herinneren ons eraan dat de terroristische dreiging jammer genoeg nog steeds reëel is en dat er extra maatregelen moeten worden genomen. Naast de uitvoering van de EU-terrorismebestrijdingsstrategie, hebben de voorgenomen maatregelen ook ten doel uitvoering te geven aan de mondiale strategie van de Verenigde Naties ter bestrijding van terrorisme, die de Algemene Vergadering in september 2006 heeft aangenomen.

Dit pakket inzake veiligheid heeft ten doel de veiligheid van Europa te verhogen en de terroristische dreiging het hoofd te bieden door de volgende maatregelen te nemen:

- **Maatregelen tegen degenen die terrorisme steunen.** De verspreiding van terroristische propaganda, de opleiding van terroristen, de financiering van terrorisme, de verspreiding van informatie over het vervaardigen van bommen en over explosieven, en de openbare uitlokking tot het plegen van terroristische misdrijven moeten strafbaar worden gesteld en in de gehele Europese Unie aan passende strafrechtelijke sancties worden onderworpen. De voorgestelde wijziging van het kaderbesluit van 2002 zal ertoe leiden dat alle lidstaten deze activiteiten strafbaar stellen en de daders ervan strafrechtelijke sancties opleggen, waaronder gevangenisstraffen. In deze context zal ook optimaal gebruik moeten worden gemaakt van het Europees aanhoudingsbevel en het Europees bewijsverkrijgingsbevel.
- **Praktische maatregelen om het gebruik van explosieven tegen te gaan.** Er zullen diverse maatregelen worden genomen om het voor terroristen moeilijker te maken explosieven of precursoren voor explosieven in handen te krijgen alsook om rechtshandavingsinstanties meer middelen te geven ter voorkoming van terroristische aanslagen waarbij – in de handel verkrijgbare of geïmproviseerde – explosieven worden gebruikt. Daarbij gaat het om snelle waarschuwingssystemen voor verdwenen en gestolen explosieven en voor verdachte transacties, een netwerk van deskundigen op het gebied van het demonteren en desactiveren van

bommen, en de screening van personen die in de explosievenindustrie werken. Samenwerking tussen de publieke en particuliere sector is van cruciaal belang.

- **Vaststelling van een Europees systeem voor de uitwisseling van persoonsgegevens van passagiers ("PNR")**. De lidstaten moeten PNR-gegevens verzamelen, verwerken en zo nodig uitwisselen. PNR komt meestal aan bod tijdens onderhandelingen met landen van buiten de EU, in het bijzonder de Verenigde Staten. De Unie is minstens een even groot potentieel doelwit als de Verenigde Staten. PNR-gegevens zijn belangrijk omdat de ervaring leert dat bij terroristische complotten vaak heen en weer wordt gereisd tussen de EU en een derde land.
- De Commissie staat ook op het punt haar **verslag over de uitvoering van het huidige kaderbesluit inzake terrorismebestrijding** aan te nemen. Lidstaten moeten het in 2002 aangenomen kaderbesluit krachtadiger omzetten in nationaal recht teneinde het werk van politiefunctionarissen, officieren van justitie en rechters te ondersteunen.

Conclusie:

Wij moeten op EU-niveau inspanningen blijven leveren om de terrorismedreiging tegen te gaan, zonder de ontwikkeling van de externe dimensie van dit beleid uit het oog te verliezen. Gezien het internationale en grensoverschrijdende karakter van deze dreiging en gezien de gezamenlijke belangen in de gehele EU als gevolg van de succesvolle ontwikkeling van de Unie, is er geen andere keuze. De EU biedt toegevoegde waarde door de lidstaten te steunen en door grensoverschrijdende problemen aan te pakken. Het zijn uiteindelijk de lidstaten die verantwoordelijk zijn voor de bescherming van hun burgers. Het veiligheidsbeleid moet gericht zijn op de bescherming van de EU-burgers en moet tegelijk de grondrechten eerbiedigen. Terrorisme is een complexe problematiek met veel facetten. Werkzaamheden op EU-niveau moeten bijgevolg alle aspecten ervan behelzen – voorkoming, bescherming, vervolging, en reactie in het geval van een aanslag. Met het huidige pakket laat de Europese Commissie zien dat zij vastbesloten is om hieraan te blijven werken en bouwt zij verder aan onze verdediging tegen terrorisme.

BIJLAGE: beveiliging van het stedelijk vervoer

Stedelijk vervoer is zeer complex, met talrijke vervoersexploitanten, vele lokale dienstverlenende ondernemingen en dagelijks miljoenen passagiers. Het is gemakkelijk toegankelijk, met talloze haltes en knooppunten. Wat de veiligheid betreft, is er over het algemeen geen screening van passagiers en (bijna) geen toegangscontrole. Bovendien bestaan er tussen de diverse vervoerswijzen grote verschillen inzake dreigingsanalyse en kwetsbaarheid. Gelet op deze complexiteit is het niet mogelijk om voor alle veiligheidsaspecten een uniforme aanpak vast te stellen.

Momenteel zijn de vervoersexploitanten en de lokale en nationale autoriteiten belast met de beveiliging van het stedelijk vervoer. Voor de lucht- en scheepvaart en voor het internationale goederenvervoer zijn er Europese maatregelen genomen; dit is echter niet het geval voor het stedelijk vervoer. Bovendien kan er voor de lucht- en scheepvaart worden voortgebouwd op door internationale organisaties vastgestelde voorschriften, terwijl er voor het stedelijk passagiersvervoer geen internationale organisaties en voorschriften bestaan.

Zoals vermeld onder punt 3 van deze mededeling zal de Commissie een werkgroep van deskundigen inzake beveiliging van het stedelijk vervoer oprichten om deze kwesties te behandelen. In het kader van deze werkgroep zullen beproefde methoden en opgedane ervaringen – zowel positieve als negatieve – kunnen worden uitgewisseld op vier belangrijke gebieden: *organisatorische maatregelen, toezicht en detectie, sterkere uitrusting en installaties, en beheer van incidenten*. Op langere termijn kan dit leiden tot gezamenlijke veiligheidscriteria en ijkpunten, op grond waarvan autoriteiten en exploitanten een zelfbeoordeling kunnen uitvoeren en veiligheidsplannen kunnen ontwikkelen.

De Commissie verzoekt alle lidstaten een nationaal contactpunt aan te wijzen, dat zal deelnemen aan de werkzaamheden van de werkgroep van deskundigen inzake beveiliging van het stedelijk vervoer, zal zorgen voor duidelijke doelstellingen en voor samenhang in de bijdragen van de lidstaten, en zal toezien op de geboekte vooruitgang. Het contactpunt moet een vertegenwoordiger zijn van de autoriteiten die in de betrokken lidstaat belast zijn met de beveiliging van het vervoer.

Lidstaten, autoriteiten en exploitanten worden aangemoedigd om nieuwe veiligheidsconcepten, –technologieën en hard– en softwareoplossingen in te voeren en te testen. De Gemeenschap zal opgedane ervaringen beter kunnen benutten wanneer zij worden uitgewisseld via de werkgroep van deskundigen inzake beveiliging van het stedelijk vervoer en een Europees technologieplatform dan wel tijdens opleidingen op de werkvloer in het kader van samenwerking tussen exploitanten. Bovendien zal de Commissie een permanente lijst opstellen van door de overheid gefinancierde lopende onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten, waarbij in het bijzonder aandacht zal worden besteed aan de menselijke factor en aan nieuwe technologieën. Vertegenwoordigers zullen worden aangemoedigd om in te spelen en zo nodig te wijzen op nieuwe onderzoeksbehoeften op het gebied van beveiliging.

Tot slot zal de Commissie ervoor zorgen dat er bij door de EU gefinancierde stedelijke vervoersprojecten zo nodig terdege rekening wordt gehouden met veiligheidsaspecten.